

Södra Ny kyrkogård

Fastighetsbeteckning: Södra Ny kyrkby 1:2, 1:8

Allmän beskrivning och historik

Södra Ny kyrka ligger knappt en och en halv mil öster om Säffle. Socknen saknar tätort. Kyrkan med intilliggande Sjönnébols gård har sedan medeltiden utgjort traktens centralpunkt och miljön kring kyrkan präglas av månghundraårig agrar verksamhet. Kyrkan ligger på en höjd, väl synlig i landskapet vid en vägkorsning där vägen mot Hög västerut korsar vägen mot Värmlandsbro norrut. I väster och söder gränsar kyrkogården till vägarna och jordbruksmark. I norr ligger en parkeringsplats och en före detta skola. I öster gränsar kyrkogården till jordbruksmark. I öster leder en allé fram till Sjönnébols gård, som tidigare var socknens dominerande jordegendom.

Befolkningsutveckling i Södra Ny socken

1805: 720 invånare, 1863: 1204 invånare, 1885: 1003 invånare, 1900: 720 invånare, 1961: 331 invånare, 1995: 429 invånare, 2022: 366 (Södra Ny – Huggenäs distrikt)

Gravskick och antal begravningar

På kyrkogården finns kistgravar, urngravar, minneslund och askgravlund. Under de senaste åren har som mest sju gravsättningar skett per år på kyrkogården

Kyrkogårdens historik

På platsen fanns tidigare en medeltida träkyrka, placerad väster om den nuvarande. På en karta från 1698 finns den äldre kyrkan med, men ingen kyrkogård är markerad. Vid mitten av 1700-talet ersattes träkyrkan av den nuvarande vitputsade stenkyrkan. Den ursprungliga kyrkogården ligger väster och sydväst om kyrkan och är sannolikt medeltida. Berg i dagen norr och söder om kyrkan har förhindrat begravningar där.

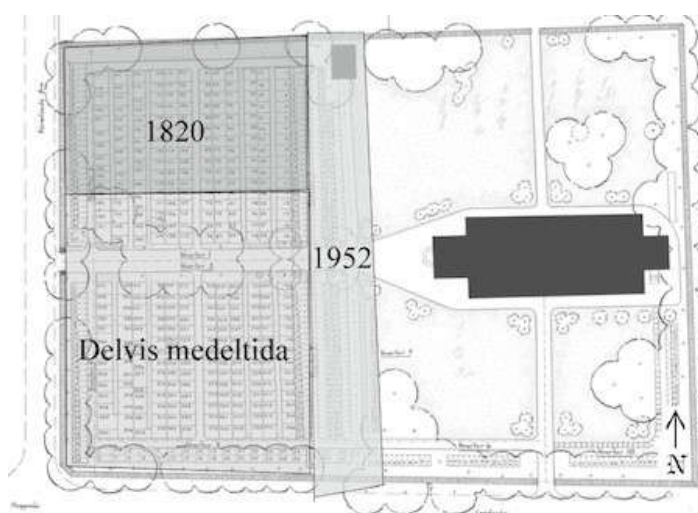
Norr har också varit det väderstreck där man begravde självspillingar och andra som inte fick en kristen begravning. I Södra Ny berättas det om två makar som drucknade. Ryktet sa att de hade dränkt sig, varför de inte kunde få en kristen begravning. De begravdes norr om kyrkan en kväll. Kistorna bars över muren, eftersom självspillingar inte fick bäras genom grindarna. Det sägs att gravkullarna över makarna länge var synliga norr om kyrkan.

År 1820 tillkom ett område (delar av kvarter 1 och 3) norr om den äldre kyrkogården och året därpå uppfördes en vintergrav av timmer. I ett inventeringsprotokoll från 1829 beskrivs kyrkogården som skild från kyrkan av sockenvägen och planterad med träd.

År 1944 restaurerades kyrkogårdsmuren som då hade varit förfallen i många år. Samtidigt avsattes pengar för att genomföra fyllningsarbeten på kyrkogården. Trädgårdsarkitekt Samuel Kaldén ritade vissa förändringar för att få plats med fler gravplatser. Bland annat

fylldes diken i kyrkogårdens ytterkanter igen och grusgångar förlängdes och lades om. Området närmast kyrkan där inga gravar finns gjordes i ordning och fick parkkaraktär. Björkar och bergstall planterades på kyrkogården. 1952 togs området mellan kyrkogården och kyrkan, där sockenvägen tidigare hade gått, i bruk för begravningar.

En minneslund tillkom 2020 och en askgravlund 2019.

Fotografi taget från söder. Sedan fotot togs har muren lagts om och grinden bytts ut. Fotograf och tidpunkt okänt. Foto Riksantikvarieämbetet.

Kyrkan och kyrkogården från sydväst. Inga gravstenar syns. Fotograf Helge Kjellin. Foto Riksantikvarieämbetet

Kyrkogården idag

Kyrkogården har en rektangulär form i östvästlig sträckning. Kyrkan är placerad på kyrkogårdens östra och högst belägna del. Marken sluttar något västerut, men planar ut på den västra delen där gravplatserna finns. Ett fåtal gravvårdar finns i kyrkogårdens sydöstra hörn, där berg i dagen annars har hindrat kistbegravningar. Gravvårdarnas framsidor vetter åt både öster och väster och gravraderna är inte helt raka på alla ställen.

Kyrkogården omgärdas av en sten- och stödmur.

Det finns fem ingångar till kyrkogården, varav främst tre är i bruk idag. En ingång finns i den västra muren och en grusgång och siktlinje leder upp mot kyrkans entré. Järngrindarna är svartmålade och grindstolparna är murade av huggen granit. Från parkeringsplatsen i norr finns också en ingång, utan grindar. Ytterligare en öppning i muren finns från parkeringsplatsen, alldeles öster om bårhuset. Den används för kyrkogårdens personal. Från den före detta skolan norr om kyrkan finns en ingång med en äldre grind i smidesjärn. Tidigare ledde en grusgång härifrån ner till kyrkan, men den är numera igenlagd med gräsmatta. Ytterligare en ingång finns från landsvägen i sydost, men här finns inga

parkeringsmöjligheter varför ingången sällan används. Grind och grindstolpar är likadant utformade här som i väster. Grinden har ersatt en tidigare enkelgrind i smidesjärn, likadan som den som finns kvar i ingången norr om kyrkan.

Kyrkogårdens grusgångar är raka, rätvinkliga och tillgänglighetsanpassade. Några tar slut mitt inne i kvarteren. Plattgångar finns inne i kvarteren. Gravhäckar, järnstaket och stenramar har tagits bort under åren, vilket ger kvarter med stora sammanhängande gräsytor.

På kyrkogårdens äldre delar finns ett femtiotal grusgravar och några få gravvårdar med järnstaket.

Kvarter

Kyrkogården är indelad i 10 kvarter.

Kvarter 1 och 2 utgörs av de två stora rektangulära gravområdena mitt på kyrkogården.

Gravvårdarna är från 1800-talets mitt och fram till idag. Här finns exempel på olika gravstensmodeller som var vanliga kring förra sekelskiftet och tidigt 1900-tal. Några små, enkelt utformade gravvårdar från 1930-talet till 1960-talet finns kvar i det före detta allmänna gravkvarteret.

Kvarteren 3 och 4 ligger längs kyrkogårdsmuren i väster. Inga gravar fanns där vid inventeringstillfället. Det gör det inte heller i kvarteren **5 och 6** längs kyrkogårdsmuren i söder.

Kvarteren 7–9 tillkom på 1950-talet och ligger mellan kyrkan och den äldre delen av kyrkogården. Gravvårdarna är från 1900-talets andra hälft och är tidstypiskt utformade. I kvarter 8 står Lars-Erik Torphs gravsten från 1980-talet, med dekor föreställande en bil i ett skogslandskap, och med titeln "rallyföraren".

Kvarter 10 ligger i kyrkogårdens sydöstra hörn och här fanns vid inventeringen endast två grusgravar, tillkomna under 2000-talets första decennium.

Inskriptioner och titlar

På kyrkogårdens gravstenar finns relativt få titlar. Två inskriptioner sticker ut ur ett genusperspektiv. En kvinna har titeln handlanden på gravstenen, vilket sällan förekommer. På en gravsten från 1880-talet står det: "Här hvilar hustrun Christina Margareta Johansdotter från

Wahle ... Dess make Kyrkovärden J.G. Johanson". Det är ovanligt att kvinnans namn skrevs överst på en gravsten vid denna tid, även om hon dog före sin make. Titeln rallyföraren på Lars-Erik Torphs gravvård från 1980-talet är också en av de mer ovanliga inskriptionerna.

Bibelcitats och hänvisningar förekommer, liksom psalmhänvisningar.

Grönt kulturarv

Träd

Kyrkogården omges, förutom i nordost, av en trädkrans bestående av ask och vårtbjörk. Från ingången i väster löper en gång som kantas av en allé bestående av skogslönn, vilken planterades 2019 och då ersatte hästkastanj.

Inne på kyrkogården finns ett par skogsalmar i kvarter 3, i kyrkogårdens nordvästra del. Vid en gravvård från 1800-talets första hälft växer två askar. Ursprungligen var fyra träd planterade kring gravvården. Söder om kyrkan växer vårtbjörkar och norr om kyrkan finns serbiska granar, ornäsbjörkar, en idegran och en stor tuja.

Häckar och buskar

Inga kvarters- eller rygghäckar förekommer på kyrkogården. Det enda som finns är enstaka buskar av norskspirea och idegran. Runt vattenposterna har häckar av skogslind planterats.

Övrigt växtmaterial

Kyrkogården präglas av stora gräsytor som väster om kyrkan bryts upp av ett strikt symmetriskt gångsystem. Enstaka grusgravar finns också kvar.

På en del gravplatser växer torpväxter som kärleksört, funkia, fänrikshjärta, akleja och fingerborgsblomma. På andra gravplatser förekommer växter som troligen hämtats från naturen, exempelvis prästkrage, blåsippa och liljekonvalj.

Byggnader

Den murade vitputsade kyrkan är från mitten av 1700-talet och ligger öster om kyrkogården. Den har ett rektangulärt långhus, rakt avslutat korparti, utbyggd sakristia i öster samt torn i väster. Huvudingången finns i väster. Långhusets mansardtak är skifferklätt. Samtliga fönster är grönmålade och dörrarna brunmålade. På den västra fasaden finns initialerna EGvE och UEG (för Erik Gustav von Echstedt och Ulrika Eleonora Gadde) samt året 1757.

Nordväst om kyrkan ligger ett före detta bårhus från 1919. Det har vitmålad locklistpanel och skiffertäckt mansardtak. Gavelnocken i söder kröns av ett kors. Byggnaden är typisk för byggnadstiden och utgör ett väsentligt inslag i kyrkogårdsmiljön.

Ett vitputsat pumphus från 1950-talet ligger i kyrkogårdens nordöstra hörn.

I norr utanför kyrkogården står en ekonomibyggnad från 1990-talet, som inrymmer verkstad och vaktmästarlokal. Den har faluröd träpanel med vitmålade detaljer. På andra sidan sockenvägen

väster om kyrkan ligger ett före detta kyrkstall med faluröd stående träpanel. Byggnaden används numera som förråd.

Nordost om kyrkomiljön ligger en före detta skolbyggnad som nu är privatbostad.

Kyrkogårdsmuren

Södra Ny kyrkogård omgärdas av kallmurad stenmur, varav en del utgörs av stödmur.

Muren inventerades 2015 inom ramen för stiftsprojektet "Stenmursprojektet i Karlstads stift", och dokumentationen finns i Säffle pastorats ägo.

Renoveringar av skador som påpekades vid inventeringen utfördes 2022. Se vidare Antikvarietjänsts dokumentationsrapport 2022:47.

Övrigt

Några få bortplockade gravstenar och gravramar står längs kyrkogårdsmuren intill bårhuset.

Sammanfattning av kyrkogårdens karaktär

Södra Ny kyrka ligger i ett agrart landskap. Kyrkan är belägen på platsens högsta punkt och gravområdet ligger väster om kyrkan. Den del av kyrkogården där gravplatserna finns är rektangulär och ligger på plan mark. Inga kvarters- eller rygghäckar finns, vilket ger stora sammanhängande gräsytor och en kyrkogård som är lätt att överblicka, utan tydlig kvartersindelning. Längst i väster finns en blandning av äldre och yngre gravvårdar. Grusgravar och några få gravplatser omgärdade med staket finns där bevarade. De senast tillkomna kvarteren ligger närmast kyrkan, vilket bidrar till att kyrkogårdens årsringar och utvidgningsetapper inte är lika tydliga här som på många andra kyrkogårdar.

Lagskydd

Begravningsplatsen är tillkommen före 1940 och skyddas därmed av kulturmiljölagens 4 kapitel §11–15. Där står bland annat följande:

I fråga om en begravningsplats som anlagts före utgången av år 1939 krävs tillstånd av länsstyrelsen.

- 1. för att utvidga eller på något annat sätt väsentligt ändra begravningsplatsen,*
- 2. för att där uppföra någon ny byggnad eller fast anordning eller riva eller väsentligt ändra befintlig byggnad, fast anordning eller vegetation, eller*
- 3. för att ändra medveten gestaltning av vegetationen.*

Vid frågor kring förändringar och tillstånd kontakta Länsstyrelsen Värmland.

ATT SÄRSKILT TÄNKA PÅ I FÖRVALTNING OCH ANVÄNDNING AV KYRKOGÅRDEN

Viktigt för helheten

- Stenmuren som omger kyrkogården är ett viktigt arkitektoniskt element och avgränsar kyrkogården både fysiskt och symboliskt från omgivningen. Stenmuren ska bevaras. Muren

inventerades 2015 inom ramen för stiftsprojektet Stenmursprojektet i Karlstads stift.

Skötselråden i dokumentet bör följas.

- Kyrkogårdens gångar ska ha bevarad sträckning och beläggning.
- Ingångar, grindar och grindstolpar. De ingångar som knappt används idag berättar om hur kulturlandskapet omkring kyrkogården har förändrats.
- Grusgravar bör bevaras då de visar på en mycket vanlig gravvårdstyp under en period på 1800- och 1900-talen som gradvis försvinner. Framför allt grusgravar som står i grupper är värdefulla att bevara då det har ett miljöskapande värde.
- Mycket värdefulla gravanordningar, som är i pastoratets ägo, får inte avlägsnas från befintlig plats, ändras eller återupplåtas.
- Värdefulla gravanordningar, som är i pastoratets ägo, bör bevaras och inte avlägsnas från befintlig plats. När en gravanordning som klassats som värdefull är/ blir återlämnad kan gravvården/gravplatsen återanvändas. Återupplåtelse bör ske utifrån vad som bedöms lämpligt i varje enskilt fall. En ny gravrättsinnehavare kan då exempelvis slipa ned inskriptioner och förse gravvården med nya. En annan möjlighet är att man vänder på gravvården och gör en ny inskription. På så vis bevaras inskriptionen till eftervärlden. I vissa fall kan originalgravvården lämnas orörd och en ny liggande sten tillföras. Återanvända gravvårdar kan förses med en recyclingsymbol för att redovisa förändringen och för att uppmärksamma eventuell inskription på baksidan. Värdefulla gravanordningar kan även vara möjliga att återanvända som askgravlund.

Observera: För att få ta bort gravvårdar på kyrkogården krävs idag tillstånd från Länsstyrelsen.

Detta gäller alla gravvårdar, d.v.s. även de som inte bedömts som värdefulla eller mycket värdefulla i denna bevarandeplan.

Viktigt för de olika delarna

- **Kvarter 1–2:** De historiska lager av gravkultur från sent 1800-tal och tidigt 1900-tal med högresta gravstenar, grus- och ramgravar samt gravvårdar omgärdade av staket.
- **Kvarter 7–9:** Utformning typisk för 1900-talets mitt med raka rader och mestadels breda och låga gravstenar.

Grönt kulturarv

- Trädvårdsplanen ska följas. Trädbeståndet har miljöskapande värden och ska därför i möjligaste mån bevaras.
- Trädkransen är ett viktigt inslag i landskapet och avgränsar kyrkogården fysiskt och symboliskt från omgivningarna.
- Allén av skogslönn som leder från ingången i väster mot kyrkan har ett miljöskapande värde.
- På gravplatsen O8 01 189 växer två höga träd. Tidigare fanns ytterligare två träd här för att rama in gravplatsen. Att plantera träd på gravplatser förekom under en tidsperiod, men få exempel finns på kyrkogårdarna i Säffle, varför dessa är intressanta att bevara.
- Torpväxter på gravplatser bör bevaras.
- Växter som hämtats från naturen och planterats på gravplatser bör bevaras, men hållas efter för att minska spridning.

Södra Ny kyrkogård - Mycket värdefulla gravvårdar

Gravnummer: 08 01 1*

Tillkomstår: 1936

Urvalskriterier: Socialhistoriskt värde, inskription – ortsnamn

Karaktäristik: Liten, rektangulär liggande sten med förgylld dekor och inskription. Överst en cirkel med tre linneor i.

Inskription: Vitalis Andersson 1884–1936 Örrud.

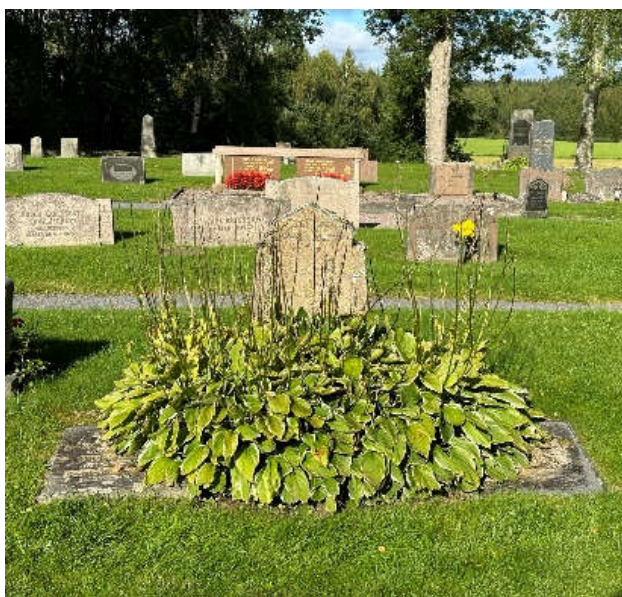
Gravnummer: 08 01 20

Tillkomstår: 1942

Urvalskriterier: Socialhistoriskt värde, inskription – ortsnamn, ovanlig stensort

Karaktäristik: Liggande sten i labrador med försänkt och förgylld text.

Inskription: Anna Johansson 1860–1942 Född i Åstorp Död i Örrud

Gravnummer: 08 01 21-23

Tillkomstår: 1929

Urvalskriterier: Tidstypisk, inskription – ortsnamn.

Karaktäristik: Stående sten i röd granit med bruten topp och akroterier. Försänkt och förgylld text. Två liggande gravvårdar.

Inskription: CA Nilsson Familjegrav Rördalen

Gravnummer: 08 01 83-84*

Tillkomstår: 1890–1914

Urvalskriterier: Tidstypisk, inskription – ortsnamn

Karaktäristik: Liten stående sten i diabas med spetsig topp. Schablonedekor med kors och palmbblad.

Inskription: J. G. Svensson Kyrkotorp 1824–1914 Hans Maka A. Kajsa 1838–1892.

Gravnummer: 08 01 89

Tillkomstår: 1947

Urvalskriterier: Tidstypisk, inskription – titel och ortsnamn.

Karaktäristik: Stående s.k. portföljsten i diabas, flankerad av urnor och med meanderbågar som dekor. Försänkt och förgylld text.

Inskription: Handlande W. A. Haglund Södra Ny Familjegrav

Gravnummer: 08 01 111

Tillkomstår: 1910–20-tal

Urvalskriterier: Tidstypisk, inskription – titel och ortsnamn, miljöskapande.

Karaktäristik: Högre sten i råhuggen granit med polerad oval för inskription. Försänkt förgylld text.

Inskription: Handlanden Alfred Nilsson Grorud Familjegrav.

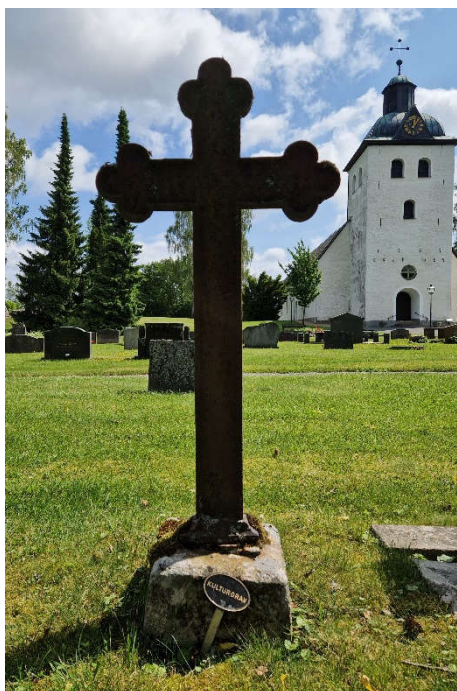
Gravnummer: 08 01 128 b

Tillkomstår: 1916

Urvalskriterier: Inskription, tidstypisk, inskription – titel och ortsnamn

Karaktäristik: Högre sten i diabas med spetsig topp och schablondekor i form av kors och bladrankor.

Inskription: Folkskol. A. O. Berg, Ny *1846 †1916.

Gravnummer: 08 01 137*

Tillkomstår: 1850–1890

Urvalskriterier: Material – gjutjärn, inskription – ortsnamn

Karaktäristik: Gjutjärnskors på stensockel.

Inskription: Erik Dahlgren Firmsås Grift 188x 90 år gammal.

Gravnummer: 08 01 140*

Tillkomstår: 1921

Urvalskriterier: Inskription – titel och ortsnamn, symbol – stjärna

Karaktäristik: Stående sten i röd granit med råhuggen yta. Inskription på en finhuggen yta. Förhöjd polerad text.

Inskription: Stenhuggare J. A. Eriksson Måkan Albertina Oxåsen

Stenbrott fanns i Södra Ny.

Gravnummer: 08 01 157-158*

Tillkomstår: 1885

Urvalskriterier: Inskription – titel och ortsnamn, symbol – kors och palmblad, miljöskapande.

Karaktäristik: Högräst sten i diabas. Utformad med en polerad del i form av en gravsten över vilken polerade palmblad böjs. Upphöjd text på textband.

Inskription: Kyrkovärd Lars Andersson och Anders Larssons Familjegrav Mellgården

Gravnummer: 08 01 160*

Tillkomstår: trol. 1900-talets mitt

Urvalskriterier: Inskription – titel, ortsnamn, psalmhänvisning, berättande.

Karaktäristik: Minnessten i form av en stående sten i gnejs. Polerad förhöjd text och kors.

Inskription: Komministern i S. Ny ° Huggenäs L. J. M. Dalén
*1837 †1897 Tacksamma församlingsbor reste vården Sv.
Ps. 552:8

Gravnummer: 08 01 176

Tillkomstår: sent 1800-tal, tidigt 1900-tal

Urvalskriterier: Tidstypiska, material – marmor, inskription – titel, psalmhänvisning.

Karaktäristik: Grusgrav med två stående stenar, en från sent 1800-tal och en från tidigt 1900-tal, båda tidstypiska. Den ena med marmorkors, den andra bautasten.

Inskription på bautasten: Löjtnanten M. J. Lilliehöök
7/10 1828-6/6 1906 I Cor. 53-54.

Gravnummer: 08 01 177-178*

Tillkomstår: 1927

Urvalskriterier: Grusgrav, tidstypisk, inskription –
ortsnamn, miljöskapande.

Karaktäristik: Grusgrav med en högre sten med
bruten topp och polerad sköld för inskription.
Förhöjd text i textband.

Inskription: J.G. Andersson Hagaberg 1847–1927
Makan Kristina 1853–1932

Gravnummer: 08 01 183*

Tillkomstår: 1898

Urvalskriterier: Miljöskapande, tidstypisk, inskription –
ortsnamn och titel.

Karaktäristik: Högre sten i grå granit med
pyramidformad topp

Inskription: fd nämndemannen Gustaf Svensson från V.
Uggelsäter f. 4/2 1828 d. 24/9 1898 Hans maka Kristina f.
9/5 1834 d. 20/1 1890 Deras son Anders Johan f. 6/5 1861
d. 6/5 1875

Gravnummer: 08 01 189

Tillkomstår: troligen sekelskiftet.

Urvalskriterier: Hög ålder

Karaktäristik: Stående sten på sockel med rundade hörn
och spetsig topp. Framför gravstenen växer två höga träd
som tillhör gravplatsen. Tidigare har det funnits två träd
bakom gravstenen.

Inskription: Sven Lagerberg *1780 †1840 Ulla Lagerberg
född Stuart *1799 †1830

Gravnummer: 08 01 190–192*

Tillkomstår: troligen tidigt 1900-tal

Urvalskriterier: Material – smidesjärn

Karaktäristik: Grusgrav omgärdad av stenram och smidesstaket.

Inskription på stenram: C. M. Dahlgrens Familjegrav.

Gravnummer: 08 02 203*

Tillkomstår: 1880-tal

Urvalskriterier: Material – gjutjärn

Karaktäristik: Gjutjärnscors vars armar avslutas av trepassformer.

Inskription: Här Hvilar Fru Anna Lisa Bruno f. Peterson 18 jan 1825 D. 24 Nov 1888.

Gravnummer: 08 02 216–217

Tillkomstår: 1950-talet

Urvalskriterier: Tidstypisk, titel och Ortsnamn, samhällshistoriskt värde.

Karaktäristik: Låg bred gravvård i grå granit med spetsig topp. Polerad förhöjd text.

Inskription: Fyrvaktare J.G. Erikssons familjegrav Staviken

Johan Gustav Eriksson var fyrvaktare på Staviksfyren från 1909 fram till 1950-talet.

Gravnummer 08 02 219*

Tillkomstår: 1927

Urvalskriterier: Titel, inskriptionen – "syskongraven", titel och bibelcitат, tidstypisk

Karaktäristik: Rest sten i granit med rundad topp och förkroppningar på sidorna. Försänkt text.

Inskription: Syskongraven Folkskoll. J G Nygren 1844–1927
Sofia Magnusson 1852–1949 Gud vare tack som giver oss segern genom vår herre Jesus Kristus

Gravnummer: 08 02 237–238

Tillkomstår: 1930

Urvalskriterier: Tidstypisk, miljöskapande, inskription – ortsnamn

Karaktäristik: Stående, hög och smal sten med asymmetrisk, bruten topp. Inskription på en upphöjd oval med dekor runt. Dekor med blommor och blad. Över inskriptionen ett kors.

Inskription: O.P. Danielsson Grorud 1855–1930 Familjegrav.

Gravnummer: 08 02 239*

Tillkomstår: 1934

Urvalskriterier: inskription – titel, ramgrav med plattbeläggning.

Karaktäristik: Ramgrav med plattläggning och sten av grå granit med rundad topp. Inskription på finhuggen yta, Förhöjd text.

Inskription: F.d. Fjärdingsman Axel
Johansson Gösta familjegrav

Gravnummer: 08 02 270-271

Tillkomstår: 1933

Urvalskriterier: Grusgrav, inskription – titel, ortsnamn och bibelhänvisning.

Karaktäristik: Grusgrav med stående gravvård med bruten topp. Ram och gravvård i grå granit. Försänkt text.

Inskription: Kyrkvärden Johan Olsson Västra Uggelsäter 1854-1933 Hans maka Maria Olsson 1871-1937 Joh. 3:16

Gravnummer: 08 02 289*

Tillkomstår: 1880-90-tal

Urvalskriterier: Hög ålder, inskription – titel, ortsnamn och bibelhänvisning

Karaktäristik: Grusgrav med två stående gravstenar, varav en med form av ett stenkors på en tredelad sockel.

Inskription: Här hvilar hustrun Christina Margareta Johansdotter från Wahle född den 16/5 1828 död den 22/5 1882 Ps. No 491. v. 4. Dess make kyrkovärden J.G. Johanson F. 1826 / D. 1912.

Gravnummer: 08 02 304*

Tillkomstår: Sekelskiftet 1900

Urvalskriterier: Hantverkswärde, inskription – titel och ortsnamn, material – marmor

Karaktäristik: En liten gravsten över ett barn står lutad mot en större, stående sten.

Inskription 1: Här hvilar F.d. Hemmansegaren Leander Janson Från Norra Hög *1829 16/2 26/8 1904† dess maka Kristina Janson *1832 24/9 15/3 1895†
Inskription 2: Erik Valdemar Leander *1898 †1899.

Gravnummer: 08 02 318*

Tillkomstår: 1897

Urvalskriterier: Inskription – titel och ortsnamn med gammal stavning

Karaktäristik: Högre gravvård i gnejs med pyramidformad topp och förgylld text.

Inskription: Här hvilar kyrkovärden J. Eriksson och hans hustru Tofverud 1898

Gravnummer: 08 02 343-344

Tillkomstår: Tidigt 1900-tal

Urvalskriterier: Tidstypisk, inskription – ortsnamn

Karaktäristik: Stående sten med rundad topp. Sidorna är huggna som en kallmurad natursten. Framsidan har en grov ytstruktur och inskription på en slät oval med en dekorativ ram runt.

Förgylld inskription: L. Anderssons Familjegrav Båckerud.

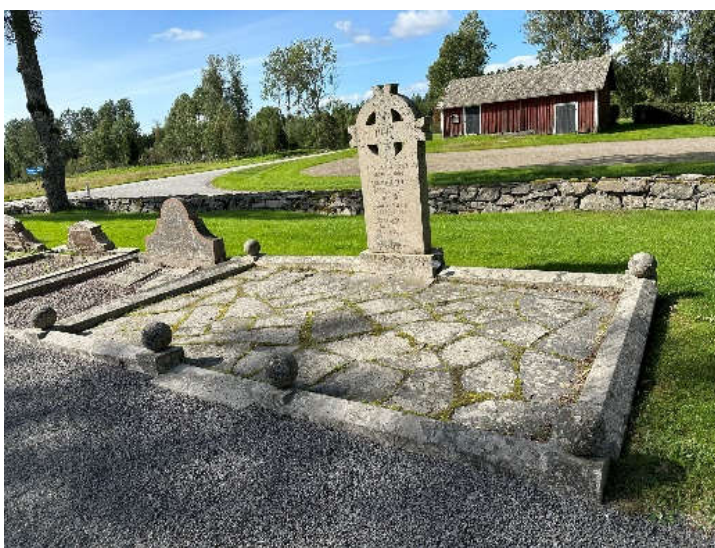
Gravnummer: 08 02 352-353*

Tillkomstår: 1920-30-tal

Urvalskriterier: Ramgrav med plattbeläggning, inskription – ortsnamn och bibelhänvisning, symbol – IHS, miljöskapande.

Karaktäristik: Plattlagd ramgrav av röd granit med en stor gravvård i form av ett ringkors. Försänkt text.

Inskription: L.D. Johanson 1836-1904 Fru Kristina 1832-1922 Tolerud Son Alfred 1862-1922 Son Karl 1871-1911 Son Ottar 1874-1932 1867 Son Anders 1934 Joh. 2:16 Ps 24

Gravnummer: 08 02 357

Tillkomstår: 1800-tal – tidigt 1900-tal

Urvalskriterier: Material – smidesjärn, miljöskapande värde

Karaktäristik: Grusgrav med smidesstaket på stenram. Ingen gravsten eller inskription på staketet eller stenramen.

Gravnummer: 08 02 359*

Tillkomstår: 1870/1884

Urvalskriterier: Hög ålder, inskription – Ortsnamn, titel och bibelcitat

Karaktäristik: Högräst sten i tre delar och med bruten topp. Stenen är utförd i polerad diabas med försänkt och förgylld text.

Inskription: Kyrkovärden Joh. Janson *1807 †1884 hans hustru Kerstin f. Anderson *1805 †1870 deras dotter Matilda C. Johanson *1842 †1901 hennes man Kyrkovärden O.P. Johanson *1832 †1917 Norra Barås Familjegraf Kristus är mitt lif och döden är min vinning

Gravnummer: 08 08 1-2

Tillkomstår: 1989

Urvalskriterier: Personhistoriskt värde, symbol – rallybil

Karaktäristik: Stående bred, låg sten med tempelform med fristående kolonner och överparti med bruten topp.

Inskription: Rallyföraren Lars-Erik Torph *11.1 1961 †23.1 1989. Dekor med en bil på en väg och skogslandskap omkring, samt en förgylld solnedgång.

Torph var en framgångsrik rallyförare och omkom vid en olycka under Monte Carlo-rallyt.

Värdefulla gravvårdar Södra Ny kyrkogård

08 01 02 b*	08 01 147	08 02 235–236	08 02 319*
08 01 07–08*	08 01 159	08 02 240	08 02 320
08 01 16*	08 01 172*	08 02 242 b–243*	08 02 325 b–326
08 01 18*	08 01 173–174	08 02 249 a*	a
08 01 27–28*	08 01 175*	08 02 257 a*	08 02 327–328 a*
Askgravlund	08 01 184*	08 02 263–264	08 02 332*
08 01 35 b*	08 01 185*	08 02 265–266	08 02 338 b, 339
08 01 36*	08 02 193*	08 02 278–279*	a
08 01 48*	08 02 194*	08 02 280*	08 02 340–341
08 01 55*	08 02 197	08 02 282*	08 02 345–346
08 01 88	08 02 200–202*	08 02 283–284	08 02 347*
08 01 100*	08 02 204	08 02 286–287	08 02 349*
08 01 127*	08 02 206*	08 02 291, 305	08 02 354*
08 01 128*	08 02 207	08 02 293–295*	08 02 355*
08 01 138*	08 02 208*	08 02 306	08 02 356*
08 01 141	08 02 211–212	08 02 307 a*	08 02 358
08 01 143	08 02 223*	08 02 315*	